

Érdekes politikai drámát írt Sik Sándor, a pap-költő egyetemi tanár

Bécs februári forradalma — egy elképzelt államban

(A Délmagyarország munkatársától.) Sik Sándor, a kiváló piarista-költő, a szegedi Ferenc József-Tudományegyetem professzora, akinek *Szent István* című történelmi drámáját a múlt évben mutatta be nagy sikerrel a Nemzeti Színház, új drámát írt, amely minden valószínűség szerint nagy feltűnést fog kelteni irodalmi és — politikai körökben egyaránt.

Az író, aki most végzi darabján az utolsó simításokat, a szegedi piaristák rendházának első emeletén lakik, két könyvvállványokkal körülrakott szobába. Hatalmas íróasztalán az új könyvek és folyóiratok garmadája hever. Idemenekül azokban az órákban, amikor tanári hivatása nem köti az egyetemi katedrához, de azért az egyetem itt is megtalálja, szinte minden percben bekopogtat hozzá egyik-másik tanítványa, akik a rajongásig szeretik és akikkel olyan jó szívvel, olyan lelkesedéssel dolgozik együtt, mint a reneszánsz korának mesterei dolgoztak tanítványaikkal.

Ezen a könyvekkel ékes és terhes helyen beszél Sik Sándor az új drámáról és tekintete megtelelik lobogással.

— Nagyon nehéz néhány mondatba belesűriteni a darab meséjét — mondja —, mert így elvesznek az annyira fontos, sorsformáló részek, elsikkadnak az összefüggések, pedig sulya van ebben a drámában minden szónak, minden gesztusnak. A címe azt hiszem, *Testvérek lesz. Történelmi dráma*, de nem a régebbi időkben játszik, hanem ma. Bizonyos, hogy sokan

Bécs februári forradalmára

ismernek majd benne, pedig a darab nem egy meghatározott országban játszik, hanem egy elképzelt közép-európai államban, ahol véres harcot vív jobboldal a baloldallal.

— A darabnak két hőse van, két testvér. Az egyik, amikor a cselekmény megindul, mérnök, egy hatalmas gyárvállalat műszaki vezetője, különben aposztatált pap és fanatikusan hívő szocialista. Vele szemben áll a testvérbátyja, aktív alezredes, aki szintén fanatikusan hisz a maga katonai meggyőződésének igazságában és aki — parancsnoka annak a rohamosztagnak, amelyet a forradalom idején az öccse ellen vezényelnek. A mérnök itt született, ebben a környezetben nőtt fel, a bánya és a gyár világában, itt szentelték pappá és ott volt lelkész. Sokat érintkezett a munkásokkal, megismerte az igazságukat és az egyik képviselőválasztáson jelöltséget vállalt — munkáspárti programmal. Emiatt konfliktusa támadt a püspökével, aki megengedhetetlennek tartotta, hogy egy katolikus pap munkáspárti programmal és meggyőződéssel vegyen részt az aktív politikában. A fiatal lelkész viszont lelkiismereti szabadságával tartotta összeegyeztethetetlennek a püspöki tilalom betartását, tehát levette reverendáját, elvégezte a műegyetemet, mérnök lett és a gyárvállalat szolgálatába állott. Amikor kitört a forradalom, a munkások határozata alapján átvette a gyár vezetését és amikor később kiéleződött a helyzet, parancsnoka lett a gyárnak. A helyzet reménytelenségét rögtön felismerte, tudta, hogy az ellenállás csak felesleges áldozatokat kíván, mert hiszen a katonai alakulatok ágyúkkal, gépfegyverekkel vonultak föl a gyár ellen, de meghajlik a fegyveres védekezésre készülő munkások többségének akarata előtt és hozzájárul a fegyveres elrendezéshez...

— Délután hat óráig kap időt a kapitulálásra. Bátyja, a rohamzászlóalj parancsnoka, bemegy hozzá azzal a megbízatással, hogy meggyőzze az ellenállás reménytelenségéről, hogy kapitulálásra bírja.

A két testvér között izgalmas összecsapás keletkezik.

Mind a kettő fanatikusan hisz a maga igazában és mind a kettő hajlíthatatlan. Évek óta nem érintkeztek egymással, azt hiszik, hogy nem is szeretik egymást. Most, az éles összecsapás izgalmaiban eszmélnek rá arra, hogy szeretik egymást, de ez még jobban megkeményíti őket.

Két világnézet

csap össze bennük és — nem győz egyik sem. Az alezredes azzal távozik, hogy hat órákor lövetni fog, a mérnök azzal bucsuzik, hogy hat előtt is kiméletlenül lelöveti azt, aki közeledni mer kívülről a gyárhoz.

— A két testvér élete között csudálatos szálakat font egy fiatal lány rajongó szerelme. A lány a lelkészbe volt szerelmes, de a katonatisztnek lett a menyasszonya, aki halálosan szerette. Később, amikor az aposztatált lelkész már munkásvezér volt, a lány hozzácsatlakozott és fanatikus fegyvertársa lett a mérnöknek, akinek egész ér-

zés- és gondolatvilágát betöltötte a munkásmozgalom és így nem is vett tudomást a lány szerelméről. Az alezredes viszont azt hitte, hogy a lány szeretője az öccsének, ami szintén nagy mértékben hozzájárult kérelhetetlen elhidegüléséhez. A két testvér mögött pedig ott állt az anyjuk, aki jobban szerette fiatalabb fiát, de mert aposztatált, mert elhagyta a zászlóját, nem érintkezett vele.

— Ezeknek az embereknek a drámája egymásbafonódva, mégis külön-külön játszódik le a darabban. Az alezredes tudja, hogy

mindenki a gyárban rekedt, akit szeret,

az öccse, az anyja, a szerelme. Kétségbeesett kísérleteket tesz, hogy elhárítsa a végzetet. Tétovázása miatt árulónak tartja a csapata, a gyár munkásnépe pedig kérelhetetlen ellenséget lát benne. Nem törődik a fenyegető veszedelemmel, hat óra előtt fehér zászlóval ismét közeledik a gyár felé, ahová holan viszik be. Nem lehet tudni, hogy a gyárbeliek lötték-e le, vagy pedig bizalmatlankodó katonái...

— Benn a gyárban is folyik a belső harc. A szélsőségesek meg akarják akadályozni azt, hogy a mérnök kimentse a gyárból az asszonyokat és a gyermekeket, a mérnök pedig meg akarja akadályozni a vérontást. Úgyes ötlettel ártalmatlaná teszi a szélsőségeket, lezárja őket, de néhányan később kiszabadulnak.

Kigyullad a gyár,

nem lehet tudni, hogy ki robbantotta fel a mu-

A Délmagyarország naptára az előfizetők kedvezményeiről

1

Utazási kedvezmény

mindazok részére, akik évi négy pengő tagdíjért belépnek az Országos Magyar Weekend Egyesületbe.

2

25—30 százalékos kedvezmény

valamennyi pesti színházba, hangversenyre, sporteseményhez és fürdőbe.

3

30 százalékos szállodai kedvezmény, 15 százalékos éttermi kedvezmény

Budapestben.

4

30 százalékos kedvezmény

a szegedi mozikba az egypengős helyeken.

5

Teljesen díjtalan

a Karácsonyi Ajándékkönyv, amely irodalmi cikkeivel és hasznos tudnivalóinak gazdagságával kiemelkedik.

6

Teljesen díjtalan

bevásárlási szervezetünk igénybevétele, amely 5% kedvezménnyel adja a tagoknak az árut.

7

Teljesen díjtalan

ezer pengős közlekedési balesetbiztosítás.